

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย

หลักภาษา และ การใช้ภาษาไทย

๒

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ผู้เรียบเรียง

ดร.ณัฐพงศ์ ลาภบุญทรัพย์

นางสาวพิชญาภา ภูมินทร

ศศ.บ. (ประวัติศาสตร์เพื่อการท่องเที่ยว) เกียรตินิยม, นศ.ม. (นิเทศศาสตร์),
ปร.ด. (นิเทศศาสตร์)

ค.บ. (ภาษาไทย)

ผู้ตรวจ

ผศ. ดร.มารศรี สอทิพย์

ผศ. ดร.อิศเรศ ดลเพ็ญ

ผศ. ดร.ณัฐา คำชู

ศษ.บ. (ภาษาไทย) เกียรตินิยม, อ.ม. (ภาษาไทย), อ.ด. (ภาษาไทย)

อ.บ. (ภาษาไทย) เกียรตินิยม, อ.ม. (ภาษาไทย), ปร.ด. (ภาษาไทย)

ศศ.บ. (ภาษาไทย) เกียรตินิยม, ศศ.ม. (ภาษาไทย), อ.ด. (ภาษาไทย)

บรรณาธิการ

ผศ. ดร.กฤตพล วังภูสิต

ศศ.บ. (ภาษาไทย) เกียรตินิยม, อ.ม. (ภาษาไทย),

ปร.ด. (หลักสูตรและการสอน)

จัดพิมพ์โดย บริษัท สำนักพิมพ์อัมพวัน จำกัด

ฝ่ายการตลาด, ฝ่ายผลิตและจัดส่ง, ฝ่ายการเงินและบัญชี :

บธ/๑๐๕ หมู่ ๑ ซ.พระเมรุมาศ ๑๑ บ้านใหม่ อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี ๑๑๑๒๐

โทร. ๐ ๒๕๕๔ ๕๕๕๕, ๐ ๒๕๕๔ ๕๕๕๓, ๐ ๒๕๖๑ ๔๕๕๐-๒

โทรสาร ๐ ๒๕๖๑ ๕๕๕๓, ๐ ๒๕๕๒ ๒๓๑๓

ฝ่ายวิชาการ :

๘๗/๑๒๒ ถ.เทศบาลสงเคราะห์ แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

โทร. ๐ ๒๕๕๔ ๔๘๑๘-๒๐, ๐ ๒๕๕๓ ๘๖๖๘-๕ โทรสาร ๐ ๒๕๕๐ ๒๕๒๓

ปีที่พิมพ์ ๒๕๖๘

พิมพ์ครั้งที่ ๑

จำนวน ๓,๐๐๐ เล่ม

ISBN 978-616-07-2875-6

ราคา ๗๕ บาท

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

ลิขสิทธิ์เป็นของบริษัท สำนักพิมพ์อัมพวัน จำกัด

คำนำ

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย **หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ๒** ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ เรียบเรียงขึ้นตามมาตรฐานการเรียนรู้ **ตัวชี้วัดระหว่างทาง** และ **ตัวชี้วัดปลายทาง** ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

หนังสือเรียนเล่มนี้ปรับปรุงเนื้อหา สอดแทรกความรู้เสริมให้ทันสมัย สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่าน **กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)** ซึ่งเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาความคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking) เพื่อให้ผู้เรียนมีวิจรณ์ญาณ การวิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา การประเมิน การตัดสินใจ และการสร้างสรรค์ รวมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ด้านภาษาไทย โดยเป็นการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ และทักษะที่ได้ไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาหรือใช้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้นในโลกแห่งอนาคตได้ ซึ่งเป็นสมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ ๒๑

ผู้เรียบเรียงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเรียนเล่มนี้จะมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาแบบองค์รวมทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อีกทั้งอำนวยความสะดวกต่อครูผู้สอนที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ และบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร

ฝ่ายวิชาการ บริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด

แนะนำหนังสือเรียน

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย **หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ๒** ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ เล่มนี้ม้อมคั้ประกอบที่สำคัญดังนี้

● ทิวชีวิต

คือ สิ่งที่กำหนดให้รู้ว่่านักเรียนควรระวังจะทำอะไรได้ และคุณลักษณะที่พึงเกิดขึ้นกับนักเรียนตามเป้าหมายของหลักสูตร

สาระที่ ๑ การอ่าน **สาระที่ ๒ หลักการใช้ภาษาไทย**

- มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน และปัญหาในการดำรงชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน
- มาตรฐาน ท ๑.๒ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นมรดกของชาติ
- ตัวชี้วัดระดับพื้นฐาน-ตัวชี้วัดปลายทาง

ท ๑.๑.๒/๒ ใช้นิยามคำและบอกความหมายของคำ
 ท ๑.๑.๒/๒.๑ อานออกเสียงคำ คำพ้องเสียง คำพ้องรูป และพ้องเสียงอย่าง ๑ ได้ถูกต้อง

● สาระการเรียนรู้

คือ ขอบข่ายเนื้อหาสาระที่นักเรียนจะได้เรียนในหน่วยการเรียนรู้ นั้น ๆ

สาระการเรียนรู้

- คำควบกล้ำ
- อักษรนำ

● สาระสำคัญ

คือ ความคิดสำคัญซึ่งเป็นแนวในการผูกเรื่องหรือความคิดอื่น ๆ ที่สอดแทรกอยู่ในเนื้อหาสาระการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

สาระสำคัญ

ตัวอักษรไทยแบ่งออกเป็นพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และเลขไทย เมื่อนำพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ มารวมกันเป็นคำ เราจึงอ่านและเขียนเป็นคำได้ การออกเสียง และเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวเลขไทยได้ถูกต้อง เป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ภาษาไทย

● กิจกรรมชวนคิด

คือ คำถามกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น โดยใช้ภาพและคำถามปลายเปิดเพื่อให้นักเรียนคิดวิเคราะห์และหาคำตอบด้วยตัวเอง

ชวนคิด

โรงเรียนแอมพันวิทยา

เพื่อน ๆ คิดว่า การปฏิบัติตามคำสั่งที่ชวนชวน การปฏิบัติตามอย่างไบบ้าง

● การนำเสนอเนื้อหา

คือ การนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบอินโฟกราฟิก (Infographic) ในส่วนของเนื้อหาที่ยากหรือมีปริมาณมาก เพื่อให้นักเรียนเข้าใจง่าย

● สรุปสาระสำคัญ

การสรุปสาระสำคัญ ทำยหน่วยการเรียนรู้แบบอินโฟกราฟิก (Infographic) เพื่อให้นักเรียนเข้าใจได้ง่าย และสามารถใช้ QR Code เข้าถึง และรับชม Motion Graphic ได้

● รบรู้ภาษาไทย

คือ การสอดแทรกความรู้ มุมมอง แนวคิดที่ทันสมัยในประเด็นต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันระหว่างเนื้อหา ซึ่งนักเรียนและครูผู้สอนสามารถนำไปปรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้แก่นักเรียน

รบรู้ภาษาไทย

ผู้ไปหาผ้าไหม	ให้สะไปใช้คล้องคอ
ไปเียงเอาใส่ท่อ	มีหงษ์โหลวรออยู่
จะไต่ลงเรือใบ	ดูน้ำใสและปลาปู
สิ่งใต้ออยู่ใต้อ	มีใต้ออยู่ใต้อตั้งตียง
น้ำไปใต้อใต้อ	หุดตาม้ามาไต่ใต้อเคียง
เล่าท่องอ่าละเสียง	มีสีม่วนแจจดังตี

๒๐ ไม่พ่นที่ควรจำและนำไปใช้ให้ถูกตอง

ใหญ่	ใม่	ไต่	ใ	ใม่
ใจ	ใม่	ใต้อ	ใ	ใ
ใ	ใม่	(สะ)ใ	(หลง)ใ	ใ
ใ	ใ	ใ	ใ	ใ

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ๒๕๕๘, น. ๑๑๔)

● กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต้องการฝึกให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงเหมือนกั้บในชีวิตจริงอย่างมีระบบ โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ๔ ขั้นตอน

กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

อักษรไทยใกล้ตัวฉัน

ขั้นตอนที่ ๑ การกำหนดและเลือกหัวข้อ

- แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๓-๕ คน ครูกำหนดให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกหัวข้อของรอบตัวกลุ่มละ ๕ ชิ้นไม่ซ้ำกัน เพื่อให้นักเรียนช่วยกันคิดส่วประกอบของคำ

ขั้นตอนที่ ๒ การวาดแผน

- ครูแจกกระดาษให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเพื่อเตรียมเขียนส่วประกอบของคำจากสิ่งของที่เลือกมา ได้แก่ พยัญชนะต้น สระ และวรรณยุกต์ ให้ครบถ้วนทั้ง ๔ คำ

ขั้นตอนที่ ๓ การปฏิบัติงาน

- นักเรียนช่วยกันเขียนส่วประกอบของคำ พร้อมทั้งวาดภาพประกอบให้สวยงาม

ขั้นตอนที่ ๔ การนำเสนอผลงานและการประเมินผล

- นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง

● ชวนคิดพิชิตคำตอบ

คือ คำถามที่ใช้ทบทวนความรู้ความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ โดยการให้ตอบคำถามพัฒนาทักษะการคิดที่ช่วยส่งเสริมทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน

ชวนคิดพิชิตคำตอบ

- พยัญชนะใบบ้างที่ออกเสียงเดียวกับกับพยัญชนะ ท
- ใม่ให้นักเรียนยกตัวอย่างคำที่ใม่สะตบประมาณ ๔ คำ
- ใม่ให้นักเรียนยกตัวอย่างคำที่เปลี่ยนรูปวรรณยุกต์แล้วเปลี่ยนความหมายมา ๑ คำ โดยอธิบายความหมายของคำนั้นใม่ครบถ้วน เช่น เสือ หมายถึง สัตว์ชนิดหนึ่ง เสือ หมายถึง เครื่องสานชนิดหนึ่ง เสือ หมายถึง เครื่องแต่งกาย

สารบัญ

	อักษรไทย	๑
	<ul style="list-style-type: none"> ๑ พยัญชนะ ๕ ๒ สระ ๗ ๓ วรรณยุกต์ ๑๒ ๔ ตัวเลขไทย ๑๓ 	
	การผันวรรณยุกต์	๑๗
	<ul style="list-style-type: none"> ● การผันวรรณยุกต์ ๒๒ 	
	มาตราตัวสะกด	๒๙
	<ul style="list-style-type: none"> ● มาตราตัวสะกด ๓๕ 	
	การสะกดคำ	๔๒
	<ul style="list-style-type: none"> ๑ การสะกดคำ ๔๗ ๒ การคัดลายมือ ๔๘ ๓ มารยาทในการเขียน ๕๐ 	
	พยัญชนะควบกล้ำและอักษรนำ	๕๔
	<ul style="list-style-type: none"> ๑ คำควบกล้ำ ๖๐ ๒ อักษรนำ ๖๓ 	

	คำที่มี รร และการันต์	๖๙
	<ul style="list-style-type: none"> ๑ คำที่มี รร ๗๖ ๒ ตัวการันต์ ๗๘ 	
	ความหมายของคำ	๘๓
	<ul style="list-style-type: none"> ๑ ความหมายของคำ ๙๑ ๒ คำตรงกันข้าม ๙๒ 	
	คำคล้องจอง	๙๖
	<ul style="list-style-type: none"> ● คำคล้องจอง ๑๐๔ 	
	การแต่งประโยค	๑๐๙
	<ul style="list-style-type: none"> ๑ การแต่งประโยค ๑๑๖ ๒ วิธีการแต่งประโยคและการเรียงลำดับข้อความในประโยคภาษาไทย ๑๑๘ 	

ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่น ๑๒๒

- ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่น ๑๓๑

การฟัง การดู และการพูด ๑๓๗

- ๑ การฟังและปฏิบัติตามคำสั่ง ๑๔๔
- ๒ การพูดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึก ๑๔๕
- ๓ การพูดสื่อสารในชีวิตประจำวัน ๑๔๖
- ๔ มารยาทในการฟัง การดู และการพูด ๑๔๙

การอ่านในชีวิตประจำวัน ๑๕๓

- ๑ การตั้งคำถามและตอบคำถาม ๑๖๐
- ๒ การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ ๑๖๔
- ๓ การแสดงความคิดเห็นและคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน ๑๖๘
- ๔ การอ่านหนังสือตามความสนใจ ๑๗๐
- ๕ การอ่านข้อเขียนเชิงอธิบาย และปฏิบัติหรือข้อแนะนำ ๑๗๑
- ๖ มารยาทในการอ่าน ๑๗๔

การเขียนเรื่องจากประสบการณ์ และการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ๑๗๘

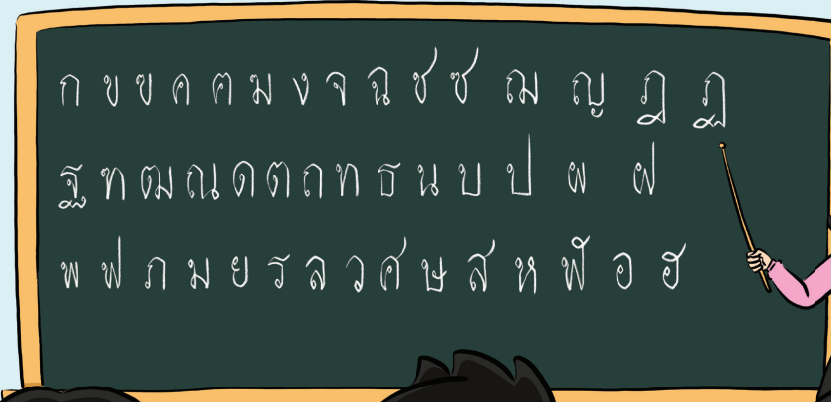
- ๑ การเขียนเรื่องจากประสบการณ์ ๑๘๓
- ๒ การเขียนเรื่องตามจินตนาการ ๑๘๖

บรรณานุกรม

๑๙๑

อักษรไทย

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

- มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ
- ตัวชี้วัดระหว่างทาง
ท ๔.๑ ป.๒/๑ บอกและเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และเลขไทย

สาระการเรียนรู้

- ๑ พยัญชนะ
- ๒ สระ
- ๓ วรรณยุกต์
- ๔ ตัวเลขไทย

สาระสำคัญ

ตัวอักษรไทยแบ่งออกเป็นพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และเลขไทย เมื่อนำพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ มารวมกันเป็นคำ เราจึงอ่านและเขียนเป็นคำได้ การออกเสียง และเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวเลขไทยได้ถูกต้อง เป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ภาษาไทย

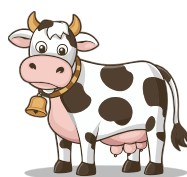
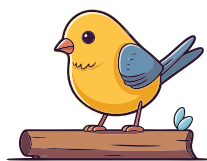

กิจกรรม

ชวนคิด

สัตว์แต่ละชนิดมีพยัญชนะต้น
อะไรบ้าง

เข้าวันแรก

วันนี้เป็นวันแรกของ
การเปิดภาคเรียน คุณพ่อ
ขับรถ**เก่ง**มาส่งข้าวปุ้นและ
ข้าวปั้นตั้งแต่เช้า ทั้งสองใช้
กระเป๋าใบ**เก่า** เพราะยังใช้งาน
ได้ดี

เมื่อถึงหน้าโรงเรียน พวกเขาเดินอย่างเป็น**ระเบียบ**
ไปไหว้คุณครูสวัสดีอย่างสวยงาม จากนั้นก็ช่วยเก็บ**กิ่ง**ไม้
รอบทางเดิน แล้วจึงเข้าแถวเตรียมตัวร่วมกิจกรรมหน้า**เสาธง**
เมื่อถึงเวลาเรียนวิชาภาษาไทย คุณครูสาลีให้นักเรียนทุกคน
หยิบหนังสือขึ้นมา แล้วพาบททวนเรื่อง “พยัญชนะไทย”

คำศัพท์น่ารู้

คำ	อ่านว่า	ความหมาย
กึ่ง	กึ่ง	ส่วนที่แยกออกจากต้น แขนง
แก๊ง	แก๊ง	เครื่องบั้งมีฝาและหลังคาแบน สำหรับเรือและรถ เรียกเรือหรือรถที่มีลักษณะเช่นนั้น ว่า เรือแก๊ง รถแก๊ง
เก่า	เก่า	ก่อน เช่น ครูคนเก่า ไม่ใหม่ เช่น ผ้าเก่า ของเก่า
ระเบียบ	ระ-เบียบ	แบบแผนที่วางไว้เป็นแนวปฏิบัติ หรือดำเนินการ เช่น ระเบียบวินัย
เสาธง	เสา-ทง	เสาที่ใช้ชักธงขึ้นสู่ยอดเสา

พยัญชนะ

พยัญชนะ คือ ตัวอักษรที่ใช้แทนเสียง ใช้ประสมกับสระ -อ ในการอ่าน โดยมีทั้งหมด ๔๔ รูป ดังนี้

ภาพ	ชื่อพยัญชนะ	อ่านออกเสียง	ภาพ	ชื่อพยัญชนะ	อ่านออกเสียง
	ก	กอ		ข	ขอ
	ข	ขอ		ค	คอ
	ค	คอ		ฃ	คอ
	ง	งอ		จ	จอ
	ฉ	ฉอ		ช	ชอ
	ซ	ซอ		ฌ	ชอ
	ญ	ยอ		ฎ	ดอ
	ฏ	ตอ		ฐ	ถอ
	ฑ	ทอ		ฒ	ทอ
	ณ	นอ		ด	ดอ

* ปัจจุบัน ข และ ค ไม่ใช่เขียนในภาษาไทยแล้ว

๑

ภาพ	ชื่อพยัญชนะ	อ่านออกเสียง	ภาพ	ชื่อพยัญชนะ	อ่านออกเสียง
	ต	ตอ		ถ	ถอ
	ท	ทอ		ธ	ธอ
	น	นอ		บ	บอ
	ป	ปอ		ผ	ผอ
	ฝ	ฝอ		พ	พอ
	ฟ	ฟอ		ภ	ภอ
	ม	มอ		ย	यो
	ร	รอ		ล	ลอ
	ว	วอ		ศ	ศอ
	ษ	ศอ		ส	ศอ
	ห	หอ		ฬ	ลอ
	อ	ออ		ฮ	ฮอ

๗

สระ

สระ คือ เสียงพูดที่เปล่งออกมาเพื่อนำมาผสมกับพยัญชนะและวรรณยุกต์ เพื่อให้อ่านออกเสียงเป็นพยางค์หรือคำ โดยมีทั้งหมด ๒๑ รูป ๓๒ เสียง

สระในภาษาไทย มีทั้งหมด ๓๒ เสียง ดังนี้

สระ	อ่านออกเสียง	สระ	อ่านออกเสียง
-ะ	อะ	-า	อา
-ิ	อิ	-ี	อี
-ึ	อึ	-ื	อื
-ุ	อุ	-ู	อู
-เะ	เอะ	-เ	เอ
-แะ	แอะ	-แ	แอ
-โะ	โอะ	-โ	โอ
-เาะ	เาะ	-อ	ออ
-เอะ	เอะ	-อ	เออ

สระ	อ่านออกเสียง	สระ	อ่านออกเสียง
เ-ียะ	เอียะ	เ-ีย	เอีย
เ-ือะ	เอือะ	เ-ือ	เอือ
-ัวะ	อัวะ	-ัว	อัว
-ำ	อำ	เ-ไ	เอไ
เ-เ	เอเ	เ-เ	เอเ
ฤ	รือ	ฤ	รือ
ฦ	ลือ	ฦ	ลือ

▶ **ตัวอย่าง** การนำสระมาสร้างเป็นคำ

- ◊ สระ -ะ เช่น มะระ
- ◊ สระ -า เช่น ศาลา
- ◊ สระ -เ เช่น เกเร
- ◊ สระ -เ เช่น โม่โห
- ◊ สระ -อ เช่น เผอเรือ

การใช้สระในภาษาไทย

๑ **สระคงรูป** คือ การเขียนสระตามรูปเดิมเมื่อประสมอักษร โดยสระในคำที่ยกมาจะไม่มี การเปลี่ยนแปลงรูปเมื่อประสมอักษร

▶ **ตัวอย่าง**

- ◊ สระ -ะ เช่น มะระ
- ◊ สระ -ะ เช่น เตะ
- ◊ สระ -โ เช่น โต้ะ

๒ **สระเปลี่ยนรูป** คือ สระที่มีการเปลี่ยนแปลงรูปเมื่อประสมอักษร

▶ **ตัวอย่าง**

- ◊ สระ -ะ เปลี่ยนรูปเป็น ั (ไม้หันอากาศ) เช่น รัก (รอ-อะ-กอด รัก)
- ◊ สระ -ะ เปลี่ยนรูปเป็น ิ (ไม้ไตคู้) เช่น เจ็ด (จอ-อะ-ดอ เจ็ด)

- ◇ สระ **แอะ** เปลี่ยนรูปเป็น **ะ** (ไม้ไต่คู้)
เช่น **แข็ง** (ขอ-แอะ-งอ **แข็ง**)
- ◇ สระ **เอ** เปลี่ยนรูปเป็น **ิ** แล้วตามด้วยตัวสะกด
เช่น **เดิน** (ดอ-เออ-นอ **เดิน**)
- ◇ สระ **เาะ** เปลี่ยนรูปเป็น **-อ** แล้วเติม **ะ**
ที่พยัญชนะต้น เช่น **ลือก** (ลอ-เาะ-กอ **ลือก**)

๓ สระลดรูป คือ สระที่เขียนลดรูปเมื่อประสมอักษร

ตัวอย่าง

- ◇ สระ **โอะ** เช่น **รบ** (รอ-โอะ-บอ **รบ**)
- ◇ สระ **-อ** เช่น **พร** (พอ-ออ-รอ **พร** อ่านว่า พอน)
- ◇ สระ **เอ** เช่น **เจย** (จอ-เออ-ยอ **เจย**)
- ◇ สระ **ัว** เช่น **พวก** (พอ-อัว-กอ **พวก**)

รอบรู้ภาษาไทย

ผู้ใหญ่หาผ้าใหม่	ให้สะใภ้ใช้คล้องคอ
ใฝ่ใจเอาใส่ห่อ	มิหลงไหลใครขอดู
จะใคร่ลงเรือใบ	ดูน้ำใสและปลาปู
สิ่งใดอยู่ในตู้	มิใช่อยู่ใต้ตั่งเตียง
บ้าใบ้ถือโยบัว	หูดามัวมาใกล้เตียง
เล่าท่องอย่าละเลียง	ยี่สิบม้วนจำจงดี

๒๐ ไม้ม้วนที่ควรจำและนำไปใช้ให้ถูกต้อง

ใหญ่	ใฝ่	ใคร่	ใช้	ใหม่
ใจ	ใบ	ใต้	ให้	ใส่
ใส	ใบ้	(สะ)ใภ้	(หลง)ไหล	ดู
โย	ใช้	ใคร	ใน	ใกล้

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ๒๕๕๘, น. ๑๐๔)

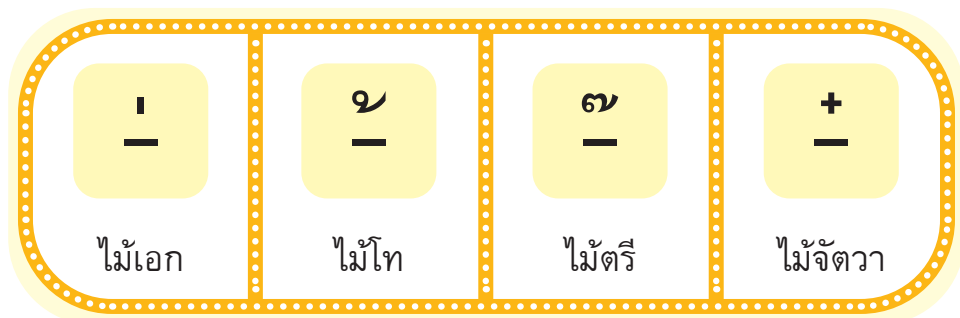

ฝึกอ่าน ให้คล้องแคล่ว

เกี้ยว	แกะแพะ	งอแง	จัวเจียว	เชื้อถือ
ดีใจ	ทะเล	บ่อบัว	ป่าไม้	เพ้อเจ้อ
โมโห	ฤๅษี	ลำไย	ลีลา	เลอะเทอะ

วรรณยุกต์

วรรณยุกต์ คือ ระดับเสียงสูง-ต่ำของคำในภาษาไทย
วรรณยุกต์มี ๔ รูป ๕ เสียง โดยรูปวรรณยุกต์นั้น
จะอยู่ในรูปเครื่องหมายกำกับที่แสดงด้านบนพยัญชนะ
รูปวรรณยุกต์ มี ๔ รูป ได้แก่

เสียงวรรณยุกต์ มี ๕ เสียง ได้แก่ เสียงสามัญ
เสียงเอก เสียงโท เสียงตรี และเสียงจัตวา

เพื่อน ๆ คิดว่า ระดับเสียงสูง-ต่ำ
ของเสียงวรรณยุกต์คล้ายเสียง
อะไรมากที่สุด

เสียงดนตรีค่ะ

▶ ตัวอย่าง คำที่เปลี่ยนรูปวรรณยุกต์แล้วต่างความหมาย

ไม่มี รูปวรรณยุกต์	รูปวรรณยุกต์ เอก	รูปวรรณยุกต์ โท	รูปวรรณยุกต์ ตรี	รูปวรรณยุกต์ จัตวา
ปา (ชั้ดออกไป)	ป่า (ที่ที่มีต้นไม้ขึ้น)	ป่า (พี่สาวของแม่ หรือพ่อ)	ป่า (ภาษาพูด แปลว่าพ่อ)	ป่า (ภาษาพูด แปลว่าพ่อ)
เสื่อ (สั้ดัวเลี้ยงลูก ด้วยนม)	เสื่อ (ที่ปูนั่งและนอน)	เสื่อ (เครื่องแต่งกาย)		

ตัวเลขไทย

ตัวเลขไทย มี ๑๐ ตัว ได้แก่

เลขไทย	คำอ่าน	เลขอารบิก	เลขไทย	คำอ่าน	เลขอารบิก
๐	ศูนย์	0	๕	ห้า	5
๑	หนึ่ง	1	๖	หก	6
๒	สอง	2	๗	เจ็ด	7
๓	สาม	3	๘	แปด	8
๔	สี่	4	๙	เก้า	9

กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

“อักษรไทยอะไรเอ่ย”

ให้นักเรียนอธิบายว่าคำที่กำหนดสะกดด้วยพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ใด

ตัวอย่าง

เก้า	พยัญชนะต้น	คือ	ก
สระ		คือ	เ-า
วรรณยุกต์		คือ	ไม้เอก

สรุปสาระสำคัญ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

สรุปสาระสำคัญ

<https://eqrc.o.de/a/w/0u0Nh>

อักษรไทย

พยัญชนะ

พยัญชนะไทยมี ๔๔ รูป ๒๑ เสียง

สระ

สระมี ๒๑ รูป ๓๒ เสียง ซึ่งมีทั้งสระเสียงสั้น และสระเสียงยาว

วรรณยุกต์

วรรณยุกต์มี ๔ รูป ๕ เสียง ใช้เป็นเครื่องหมาย ในการกำหนดเสียงสูง-ต่ำ ทำให้ความหมายนั้นเปลี่ยนไป โดยรูปวรรณยุกต์ ประกอบด้วย

◌ ไม้เอก ◌ ไม้โท ◌ ไม้ตรี ◌ ไม้จัตวา

ตัวเลขไทย

ตัวเลขไทยมีทั้งหมด ๑๐ ตัว ได้แก่

๐ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙

